

PRIMORSKI DNEVNIK

Pojtnina plačana v gotovini - Cena 70 lir
Abb. postale 1 gruppo

Leto XXV. Št. 210 (7404)

TRST, sredo, 10. septembra 1969

IZREDNA ZAOSTRITEV POLOŽAJA NA BLIŽNJEM VZHODU

VČERAJ OB 7.30 V HANOJU

Močni izraelski oddelki so včeraj napadli egiptovsko ozemlje onstran prekopa

V Izraelu pravijo, da je to največja vojaška operacija po šestdnevni vojni leta 1967 - «Svarilna akcija» poudarjajo v Jeruzalemu - Govor Golde Meir - Odmevi na nov izraelski napad

TEL AVIV, 9. — Položaj na Bliznjem vzhodu se je izredno zaostрил. V preteklih dneh se je zaključil v Kairu mali arabski vrh, takoj nato pa je prišla vest, da so ZDA začele dobavljati Izraelu 50 nadzvočnih letal «phantom». Včeraj pa se je začela v Rabatu pripravljati konferenca za islamski vrh. Hkrati pa so prišle vesti o številnih atentatih ljudske fronte za osvoboditev Palestine na razna izraelska predstavništva v nekaterih evropskih mestih.

Predstavnik izraelske vojske je danes izjavil časnika, da je izraelske oklepne enote, ki so jih pripeljali čez Sueski zaliv s posebnimi ladnjami pod zaščito in podporno letalstva, za deset ur napadle egiptovske položaje na 48 km dolgi fronti. Ta velika akcija, ki je po oceni izraelskih vojaških krogov največja vojaška operacija po šestdnevni vojni leta 1967, se je začela okrog polnoči in se je zaključila ob polnoči, ko so jo izjavili predstavniki izraelske vojske, vse enote z vsem materialom in s samo enim vojakom ranjenim ponovno vrnele na Sinaj.

Izraelski predstavnik je dejal, da so izvršili napad med krajima Le Hafayer in Ras Zafrana, 40 oziroma 90 km južno od mesta Suez. Tankovski oddelki in kopne vojaške enote, je izjavil izraelski vojaški predstavnik, so prodirli skozi egiptovske položaje na široki fronti. Uničili so nekatere radarske postaje in med akcijo ubile in ranile več sovražnikov. Vse vojaške enote s tanki, raznimi vozili in vsem materialom so se po uspehi akcij vrnile na izhodne položaje. Med napadom je poudaril, je egiptovska protiletalska obramba sestrelila eno izraelsko letalo.

Po vestih iz Tel Aviva so izraelske sile obšle močne egiptovske obrambne enote ob prekopi in so jih nemudoma napadle. Danes zjutraj se je v Izraelu celo razširila vest o «izraelski invaziji» na zahodni obali Sueskega zaliva. V resnici pa, so izjavili v Jeruzalemu, je bila to samo izraelska «svarilna akcija» v zvezi z «nepredvidljivimi egiptovskimi napadi». V istih krogih so izjavili, da so se baje Egiptci pripravljali na močan napad čez Sueski zaliv na izraelske položaje na Sinaju.

V izraelskih vojaških krogih so danes zvečer poudarili, da je napad popolnoma presenetil Egiptce, ki si niso pričakovali tako močnega sunka izraelskih sil na tej strani Sueskega zaliva. V Tel Avivu so zvečer pojasnili, da so izraelski vojski med akcijo, ki je trajala deset ur, popolnoma nadzorovali egiptovsko ozemlje na 50 km dolgi fronti in v tem dokazali, da egiptovska vojska ni v stanju braniti obalnega področja svojega ozemlja. Zvečer so tudi sporočili, da so izraelski vojski med napadom poskodovali neko protiletalsko raketno bazo. Nekaj drugih izraelskih predstavnikov pa je v Tel Avivu izjavilo, da so imeli Egiptci med napadom okrog sto mrtvih.

V Kairu so danes popoldne objavili vojaško poročilo o izraelskem napadu. V njem je rečeno, da so nekateri izraelski čolni, potem ko so izraelska letala napadla nek obalni otok in vzpetino na zahodni obali Sueskega zaliva, skušali izkrcati vojak, da bi napadli egiptovsko obalno stržo.

Izraelska akcija, pravi poročilo, se je začela ob 10. uri popoldne, ob močni podpori letalstva. «Egiptovske enote in protiletalska obramba so takoj odgovorile. Sestreljena so bila tri izraelska letala, ki so strmoglavila v Sueski zaliv. Dva izraelska čolna sta bila potopljena in Izraelci so utrpeli velike človeške in materialne izgube.»

Sporočilo zaključuje: «Egiptovske sile so prisilile Izraelce na umik, medtem ko so izraelski helikopteri, ki jaskali pilote sestreljenih letal.»

Nekaj ura po napadu je predstavnica izraelske vlade, Golda Meir imela v Jeruzalemu govor, v katerem je dejala, da je bila izraelska akcija izvršena v opomin Arabcem, da ni moglo neznano napadati Izraela. «Večkrat smo poudarili, je dejala predsednica vlade, da je Izrael ob pomankanju mirovne pogodbe pripravljen strogo spoštovati prekinitev ognja. To so edini pogoji je vzajemnost, ki omogočajo vstopu, Egipt in njegovi sosedje. Če bodo Egipt in arabske države, ki z nami mejijo, je poudarila Meir, spoštovali mir, bomo našli pri nas popolno razumevanje. Predsednica vlade je nadalje poudarila, da so Izraelci s tem napadom hoteli prizadejati položaje egiptovske vojske iz katerih očitajo komandosi, ki postavljajo mine in napadajo izraelske položaje. Zaključila je s trditvijo, da so Egiptci samo v avgustu petstotkrat kršili sporazum o prekinitvi ognja. Iz Beograda poročajo, da je namen najnovejših vojnih operacij Izraela proti Egiptu, po mnenju tukašnjih krogov, povzročiti notranje spremembe v ZAR in priključiti Naserja in egiptovsko vladno na popuščenje. Izrael je prepričan, sodijo v Beogradu, da ima Naser največji vpliv na palestinsko neodvisno gibanje in ga lahko

ni napravil večje škode. Menijo, da je to dejanje v zvezi z včerajšnjim napadom na izraelsko ambasado v Bonnu.

Iz Amana poročajo, da bo kralj Hussein jutri odpotoval v Libanon, kjer bo poskušal usklajati politično in vojaško dejavnost arabskih držav proti Izraelu. Kralj Hussein se bo ustavil v Bejrutu tri dni. Sprejel ga bo libanonski predsednik Charles Helou, kateremu bo poročal o razgovorih, ki jih je imel s kraljem Saudove Arabije Faisalom, s predsednikom Naserjem in s drugimi arabskimi glavarji ma-

RAZLIČNA STALIŠČA DELAVCEV IN DELODAJALCEV

Vsederžavne sindikalne organizacije odločno podpirajo borbo kovinarjev

Značilna izjava združenja industrijcev o dopolnilnih pogodbah - Razbila so se pogajanja za obnovo delovne pogodbe uslužbencev opekarn

RIM, 9. — Tajništva CGIL, CISL in UIL sta danes enotno izrazila popolno podporo sindikalnim konfederacijam kovinarjev ter istočasno tudi polno podporo borbi kovinarjev, gradbenikov ter drugih kategorij, ki se sedaj ukvarjajo z obnovitvijo delovnih pogodb. V uradnem sporočilu je nadalje rečeno, da je Confindustria že takoj ob priteku pogajanj zavrnila možnost, da bi prišlo do neposrednih pogajanj v podjetjih ali pokrajini in to njeeno stališče je za sindikate in včlanjene delavce nesprejemljivo.

Celoten italijanski pogodbeni sistem temelji na vsederžavnih delovnih pogodbah, ki pa jih izpolnjujejo dopolnilne pogodbe na raznih ravneh glede plač in glede delovnih pogojev. Ta sistem se je dobro obnesel v zadnjih letih in je omogočil, da so se delavci aktivno vključili v proces tehnoloških ter organizacijskih izprememb, ki jih uveljavljajo v podjetjih.

V poročilu se poudarja, da je ta pogodbeni sistem omogočil italijanski industriji, da je dosegla v zadnjih letih nagle proizvodnje napredek in da je to vprašanje v ospredju sindikalnega spora in so se zaradi njega tudi pogajanja razbila. V zaključku tajništva pozivajo vse sindikalne organizacije, da z največjimi naporii podpro sedanje sindikalne bitke.

Tudi Confindustria je danes izdala uradno sporočilo, v katerem se najprej sklicuje na formalne obveznosti, ki so delovna pogodba za padele ob koncu leta. Nato pa prehajajo na bistveno plat vprašanja in trde, da so preliminarne zahtevali od sindikalnih organizacij obvezo, da bo vsederžavna kolektivna pogodba obveza za vse, češ da se samo na tak način lahko izračuna stvarni obseg obveznosti. Confindustria je mnenja, da obstajajo zelo težke zahteve gospodarskega značaja v zvezi z obnovitvijo vsederžavne delovne pogodbe in da ne bi mogli predvideti, kakšne pa bi bile resnične obveznosti, v kolikor bi prišlo do «nekontroliranih dopolnilnih pogajanj» in da bi na tak način odpadel bistveni sestavni del delovne pogodbe.

Sporna stališča so torej ostro zadržana in za sedaj povsem nepremostljiva, saj sindikati delavcev kot tudi Confindustria vztrajajo na diametralno nasprotnih mnenjih glede bistvenega sestavnega dela delovne pogodbe o celotnega sistema

delovnih odnosov, kot se je ustvaril v Italiji. Zato je povsem logično, da bo že v četrtek prišlo do enote in odločne 24-urne stavke delavcev kovinarjev, gradbenikov in drugih kategorij, ki se sedaj ukvarjajo z obnovitvijo delovnih pogodb. V naslednjih dneh pa se bo stavkovno gibanje nadaljevalo na osnovi navodil, ki jih bodo dale pokrajinske sindikalne organizacije v splošnih okvirih borbe.

Sindikalne organizacije so za jutri prvotno napovedale tiskovno konferenco, ki pa bo šele v petek in na kateri bodo podrobneje obrazložili razloge za razbitje pogajanj. Do prelomitve datuma tiskovne konference je prišlo iz organizacijskih razlogov.

Glede stavke je ostalo odprto vprašanje manjših podjetij, odnosno je njih združenje mnenja, da se jih ta stavka ne tiče, češ da imajo ločeno delovno pogodbo. Seveda bodo zadnje besede v tej zvezi imele vsederžavne sindikalne organizacije. S prvo stavko kovinarjev se pričena «vroča sindikalna jesen», ki so jo že prej napovedovali in je očitno, da so bile napovedi takoj točne, saj gre za stališče italijanskih delodajalcev, ki nalašč zastružijo položaj, pri čemer niso brez zveze tudi politični razlogi ter ozadja, saj gre istočasno tudi za pritisk na vladno usmeritev. Kovinarjev je v Italiji milijon 260.000 in gre za eno izmed najbolj številnih ter najbolj sindikalno odločnih kategorij, zaradi česar je tudi lahko predvidljivo, da se nikakor ne bodo uklonili in da se bodo odločno borili za svoje pravice.

Razbila so se pogajanja za obnovo delovne pogodbe uslužbencev opekarn in so vse tri sindikalne organizacije proglasile dve 48-urne stavke: prva bo 19. in 20. septembra, naslednja pa 26. in 27. septembra.

Zadnje slovo Vietnamu od voditelja Hošiminha

Milijon ljudi pospremil priljubljenega voditelja na zadnji poti Tajnik vietnamske partije dela Le Dzuon prebral Hošiminhovo oporo

HANOJ, 9. — Več kot milijon ljudi je v prvih jutranjih urah pospremil po hanojskih ulicah in vrtovih pogrebni spoved umlega vietnamskega predsednika, velikega revolucionarja Hošiminha.

Pogrebna svečanost se je ob 7.30 pričela na glavnem trgu v mestu, Trgu Ba Dinh, s katerega je «Bac Ho» (stric Ho), proglasil neodvisnost Vietnamu. Množica je počastila z enominutnim molkom pokojnega voditelja, na kar so zagrmle topniške salve, na nebu pa so zapiskali oglušujoči motorji reakcijskih letal. Vsi so nato poslušali vietnamsko državno himno vietnamske osvobodilne fronte.

Na tribuni so stali najvidnejši vietnamski voditelji, tajnik partije Le Dzuon, predsednik narodne skupščine Truong Chinh, predsed-

vas, ne žaluje za menoj in ne prireja svečanih pogreb, ker bi to bila izguba časa in denarja za ljudstvo.

Vietnamsko ljudstvo bo zmagalo, nadaljuje oporo, toda težko so se velike in mnogo bo še moralo prestopiti. «Tadaj pa bom stopil med naše ljudi. Obšel bom deželo, se pogovarjal s starci in deči, borci, znanstveniki in dekleti. Obiskal bom socialistične države in bratske narode in se jim zahvalil za izkazano pomoč.» Zadnje besede oporoke pa je posvetil «vnukom in vnukinjam, mladini in deči. «Prisrčno pozdravljam tovariše, prijatelje, mladino in deči vsega sveta.»

Množici je spregovoril tajnik vietnamske partije dela Le Dzuon, ki je orisal lik Hošiminha in prebral oporo, ki jo je predsednik DR Vietnam napisal 10. maja letos.

V oporoki je Hošiminh izrazil svojo zaskrbljenost in trpljenje zaradi neenotnosti in sporov med socialističnimi državami. «Zal mi je — je zapisal — da nisem mogel dalj časa služiti svojemu narodu. Prosim

prpomogli k svetovni revoluciji.

Černik v Bolgariji

PRAGA, 9. — Včeraj je predsednik vlade Černik med svojim uradnim obiskom v Bolgariji izjavil, da vodi češkoslovaško vodstvo odločno politično konsolidacije v notranjosti in utrjevanja odnosov s socialističnimi državami, pri čemer izjavo vedno široko podpira javnost. Černik je bil v Sofiji na proslavi 25 obletnice ustanovitve bolgarske socialistične republike.

TITO JE OBISKAL SISAK

Komunisti morajo biti drugim za zgled

Izrazil je zaskrbljenost zaradi nesporazumov, do katerih prihaja med republikami

BEograd, 9. — Predsednik republike maršal Tito je danes s skupno v spremstvu predsednika zveze komunistov Hrvaške dr. Savelja Dabčević-Kučar in predsednika izvršnega sveta Hrvaške Dragotina Hamarjonom in v drugimi osebnostmi obiskal Sisak, kjer se je v razgovoru s predstavniki gospodarnosti in družbeno-politične organizacije seznanil s problemi Siska in Banje. Tako v razgovorih z zastopniki državnopolitičnih organizacij in z gospodarstveniki in odgovoru na zdravico predsednika je bilo potrebno razvedrovanje kot celote.

Če bi bolje poznali duše naših ljudi, naših delavcev, proizvajalcev in njihove težave, tedaj bi gotovo sprejemali boljše sklepe, je poudaril Tito v odgovor na zdravico predsednika občinske skupščine Siska in dodal, da morajo komunisti povsod izpolnjevati to, kar ljudstvo želi in biti drugim za primer. Tito je izrazil zaskrbljenost zaradi nesporazumov, do katerih prihaja med republikami. Dejal je, da je njemu pri srcu celotna jugoslovanska socialistična skupnost, v razvoju take republike in da si želi močno socialistično Jugoslavijo. Med narodnosvobodilno borbo, je poudaril Tito, se ni gledalo, kakšno narodnost je kdo, medtem ko se danes včasih na to gleda. Čeprav nihče nikogar ne ogroža, vendar, da se razvijamo, je poudaril Tito, toda toliko kolikor nam materialne možnosti dovoljujejo. Ne smemo biti nestrpni, ne more se v dvestih letih napraviti raj v deželi, čeprav je ona raj po svojih naravnih lepota in bogastvu, vse kar nam ona nudi moramo izkoristiti za dobrobit naših ljudi.

V odgovoru na besede predstavnikov gospodarstva in delovno-politične skupnosti, ki so ga seznanili s problemi Siska in Banje je Tito dejal, da je potrebno popraviti nekatere stvari v državno-političnem in gospodarskem sistemu, kajti posledice slabosti v sistemu in subjektivni napak neposredno obkrožijo delovni kolektivi, kar se negativno odraža tudi na političnem področju. Javljajo se antagonizmi med republikami, med komunisti in posameznimi področji. Naj aktualnejša naloga je trenutno, po mnenju Tita, odstranitev nelikovitosti v gospodarstvu, katere korenine je treba iskati predvsem v nepokritih velikih in dolgoročnih investicijah. Po mnenju predsednika republike je nujno potrebno energično preprečiti vsaka velika vlaganja brez osebnega kritja. Predsednik republike se je odločno izrekel za nagrajevanje vsakega po učinku dela, za ustrezno nagraditev strokovnjakov, kajti brez dobrih strokovnjakov ni napredka. V zvezi z osamljenimi glasovi, da bi bilo potrebno razvedrovanje dinar, je dejal, da za to ni nobene razloga. Zaradi razvedrovanja franka nimamo potrebe zmanjšati vrednost dinarja, ki se je uveljavil kot trdna valuta tudi v inozemstvu, je dejal Tito in pripomnil, da bi se vprašanje menjanja tečaja dinarja postavilo samo v primeru, če bi do valutnih sprememb prišlo tudi v drugih državah in če bi te spremembe vplivale na jugoslovanski dinar. Dinar moramo varovati, a najbolje bomo to storili, če se ne bomo spuščali v investicije brez kritja, je poudaril Tito. Na kraju svojega govora, je predsednik republike posebno poudaril večjo aktivnost Zveze komunistov in stalno delo za dvig ideološkega nivoja članstva zveze.

Popoldne Kosigin obiskal Hai Phong

HANOJ, 9. — Po pogrebni svečanosti za predsednikom Hošiminhom je Kosigin odpotoval v pristaniško mesto Hai Phong, kjer je spregovoril zbrani množici in izrekel vso sovjetsko podporo vietnamskemu ljudstvu v njegovi borbi proti ameriški imperializmu. Omenil je pri tem velik delež pomoči, ki jo vietnamcem nudi Sovjetska zveza.

Proti večeru se je Kosigin vrnil v Hanoj.

Jugoslavija počastila spomin Hošiminha

BEograd, 9. — V znak sožalja narodov Jugoslavije za ljudstvom Vietnamu ob smrti predsednika demokratske republike Vietnamu Hošiminha je zvezni izvršni svet odločil, da se jutri, na dan pogreba Hošiminha, na vseh javnih stavbah razveselijo državne zastave na pol droga in da se ob 10. uri z enominutno prekinitvijo dela izkaže čast velikemu revolucionarju.

BEograd, 9. — Predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribič je sprejel danes holandskega ministra za pomoč državam v razvoju Utinga, s katerim se je razgovarjal o vprašanju odnosov razvitih in nerazvitih držav in o aktivnosti Jugoslavije in Holandije pred zasedanjem združenih narodov, na katerem bodo na dnevnem redu tudi vprašanja drugega desetletja razvoja.

V San Marinu je levica napredovala

SAN MARINO, 9. — V tej mali republikli so se zaključile volitve v «Consiglio grande e generale», ki je dejanska parlamentarna republika. Ni prišlo do bistvenih premikov, če seveda ne upoštevamo dejstva, da je KD izgubila dve mesti in 3 odst. glasov, ki so bili socialistom dveh struj in končno, da je docela propadla prava — kitsajska marksistična stranka, ki se je predstavila prvič in prejela 161 glasov.

Volilni izidi so naslednji: KP 2.932 glasov 22,76 odst. 14 sedežev (1964 leta 24,11 odst. 14 sedežev), PSS 1.543 — 11,9 — 7 (10,69 — 6), PSS DS 2.327 — 17,94 — 11 (16,17 — 10), KD 5.710 — 44,03 — 27 (46,88 — 29), MSLS (lokalna izdaja liberalcev) 273 — 2,10 — 1 (2,21 — 1).

Položaj v Libiji

TRIPOLIS, 9. — Libijska tiskovna agencija poroča, da je predsednik nove vlade El Maghrabi danes izjavil, da sodelovanje med arabskimi državami v pogledu palestinskega vprašanja nima meja. Poleg tega je izjavil, da vlada pripravlja poročilo o njeni zunanji in notranji politiki, ki jo bo izvajala pod nadzorstvom revolucionarnega sveta.

Danes je prišel z letalom iz Rima v Tunis nov zunanji minister Arabske republike Libije Buesir, ki se vrača v domovino po dolgih letih izgnanstva.

Oglejte si razstavo narodnih noš v Repnu

Razstava trjaških okoliščinskih narodnih noš v galeriji «Kraške hiše» v Repnu privablja vsak dan veliko število obiskovalcev, ki si z zanimanjem ogledujejo stara narodna oblačila naših non in nonot. Med razstavljenimi nošami so nekatere po svoji starosti že zelo redke. Razstava je urejena z okusom in odraža vso resnost prizadevanj marljivih pobudnikov iz vrst zadruge «Naš Kraš». Kdor si želi za vzor, naj ne zamudi te lepe priložnosti. Razstava je odprta vsak dan od 17. ure dalje.

V krogih brazilske vojaške hunte vladata zmedenost in negotovost

Komu pritiče pravica do «socialne pokojnine»

Hudi spopadi med razjarjenimi navijači in policijskimi oddelki v Caserti

Sovođenjo! bodo šli v ponedeljek, 15. septembra na izlet v Graž in na Barbano. Vpisovanje rešema domači cerkovnik

